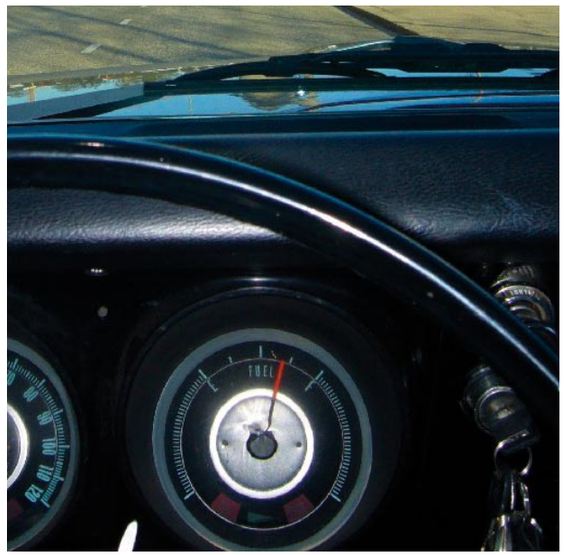

STREEKSTATION

presentatie / schetsboek

InnovatieNetwerk
Grensverleggend in Agro en Groen

INHOUDSOPGAVE

1 Een concept om uit te bouwen

3 Nieuwe kijk op de snelweggebruiker

4 Snelweg en streekerfgoed verbinden

5 Duurzaamheid beleven, maatschappelijk issue

7 Naar een Streekstation

13 Beleving in de Regioshop

16 Streekstation in kaart gebracht

17 Assortimenten bij elkaar brengen

19 Logistiek: kansen en aandachtspunten

20 Grote en kleinere ondernemers in één keten

21 Gezocht: betrokken, deskundige partners

22 Met dank aan

EEN CONCEPT OM UIT TE BOUWEN

Een innovatief concept. Het concept Streekstation is nieuw ten opzichte van bestaande pompshops of streekwinkels. Een Streekstation slaat een brug tussen twee werelden: de snelweg en het achterland. Het brengt de snelweggebruiker tot een verrassende beleving van kwaliteit, gezond en duurzaam. Het concept is bewust in grove lijnen uitgewerkt. Nadere invulling is pas aan de orde als geïnteresseerde partijen aan tafel gaan zitten.

Ter informatie. Dit informatieboekje is allereerst bedoeld als praatstuk. Om in gesprek te gaan met belangstellenden over de mogelijkheden en kansen van het concept.

Ter inspiratie. Het concept Streekstation staat in de steigers, maar is nog niet af. We vernemen dus graag uw ideeën, maar ook kritische opmerkingen die het concept verder brengen. Om het concept verder te ontwikkelen en te realiseren met betrokken, deskundige partijen. Al uw suggesties en reacties kunt u in dit boekje verzamelen. Dat wordt de input voor een boeiend vervolggesprek.

> *Het concept streekstation is een initiatief van InnovatieNetwerk. Het LEI (Landbouw Economisch Instituut) voert in opdracht van InnovatieNetwerk een praktische verkenning uit naar de haalbaarheid en implementatie van dit concept.*
> *Daarbij staat op lange termijn het perspectief op een gezonde samenleving centraal in samenhang van keuzes die mensen maken. Het Streekstation past bij het InnovatieNetwerk-thema Gezonde Samenleving.*

beeld: www.routeontwerp.nl

De snelweg verbindt zich met het achterland.

NIEUWE KIJK OP DE SNELWEGGEBRUIKER

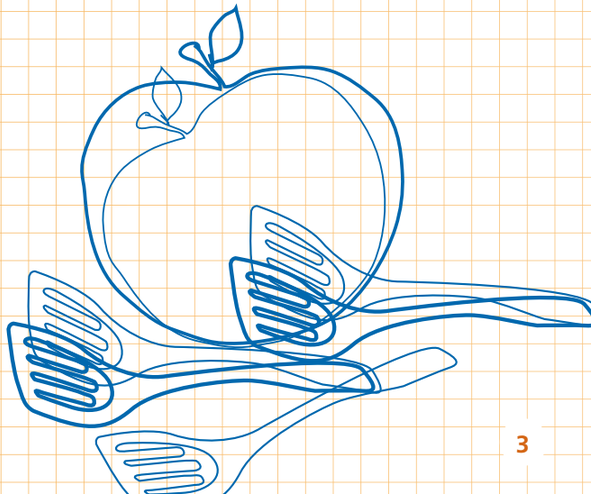
Doelgroep:
kilometervreters.

Wat de klant wil. Passanten bij pompshops aan de snelweg willen meer dan gemak en snelheid. Een entourage proeven als beleving. Zitten in plaats van staan. Een passant verwacht meer dan alleen ‘food’, hij zoekt affiniteit. Vooral jonge, werkende twintigers zijn nu de grootste doelgroep van pompshops. Maar ook zij zoeken meer dan gemak en snelheid. Voor de intensieve snelweg-gebruikers van in de 30 en 40 geldt dit nog sterker. De doelgroep voor het Streekstation kan daarmee omvangrijk zijn.

Van associatie tot uitproberen. Het zou niet gek zijn als we vanaf de snelweg een mooi, landelijk panorama zien. Als we ‘onderweg’ de diverse producten van het land kunnen zien en er kennis mee kunnen maken. Dan ontstaat bewust of onbewust een associatie met de bijzondere eigenschappen van de streek. Associatie draagt bij aan herkenbaarheid van een product. Herkenbaarheid wekt vertrouwen, maakt nieuwsgierig en zet aan tot uitproberen. Associatie wordt extra genieten, van een streekproduct in de eigen entourage.

Op zoek naar aanvulling. Op zoek naar afwisseling en nieuwe combinaties. Variëteit aan landschappen leidt tot variëteit in smaken. De klant krijgt in het Streekstation een verrassend en aansprekend assortiment dat vers en gezond is en dat hij eenvoudig kan combineren met rust en streekbeleving.

Van associatie tot
uitproberen van het
streekproduct.
Gezond en vers.

Verbinden creëert meerwaarde. Integrale gebieds-afstemming is nodig. Commitment betrok-ken partijen.

SNELWEG EN STREEKERFGOED VERBINDEN

Panorama verandert. Wie de snelwegen opzoekt, ontdekt een opvallend en uniek landelijk erfgoed, dat de komende decennia langzaam verandert. Ruimtelijke ontwikkelingen brengen die verandering aan het Nederlandse landschap. Ze bepalen in grote mate hoe Nederland er langs snelwegen straks uitziet.

Samen werken aan gebiedsopgave. Het gevarieerde uiterlijk van dit stukje Nederland koesteren, daar gaat het om. Door de snelweg te verbinden met het achterland. Door beide op elkaar af te stemmen, zodat er toegevoegde waarde ontstaat. Dat vraagt om een integrale gebiedsaanpak, ontwikkeld en gedragen door de betrokken partijen.

Media-aan-dacht groeit.

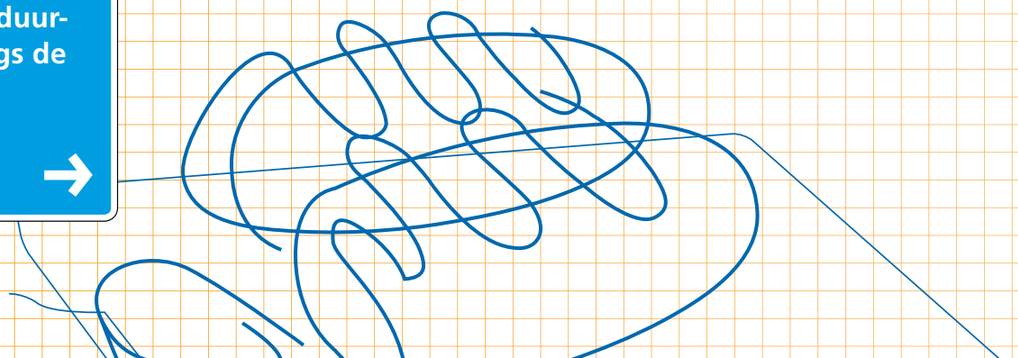
DUURZAAMHEID BELEVEN, MAATSCHAPPELIJK ISSUE

Maatschappij in beweging. Pompstation en streekproducten, het zijn twee verschillende werelden. Strak, snel, uniform assortiment en efficiënt versus echtheid, uniek, platteland, rust en verbondenheid. Uit diversiteit ontstaan kansen. Maatschappelijke ontwikkelingen brengen de werelden van snelweg en streek bij elkaar, de werelden van haast en ontspanning..

Duurzaamheid als beleving. Duurzaamheid wordt als pijler van onze samenleving steeds belangrijker. Oók voor twintigers én autogebruikers. ‘Aan duurzaamheid doen’ schept verbondenheid met het land. Het geeft een gevoel van verantwoordelijkheid voor de omgeving. Auto’s worden zuiniger, stiller en schoner. Bestuurders verruimen hun bestaande leefpatroon met duurzaam consumeren. Zij willen gezondheid, kwaliteit en beleving.

Media-aandacht. Beleving van smaak, echtheid en betrokkenheid krijgt steeds meer aandacht. Zo is de focus van twee grote publiekscampagnes gericht op kwaliteit en gezondheid: Proef de Aandacht & Week van de Smaak. Beleving van duurzaamheid wordt een issue.

Streekstation

NAAR EEN STREEKSTATION

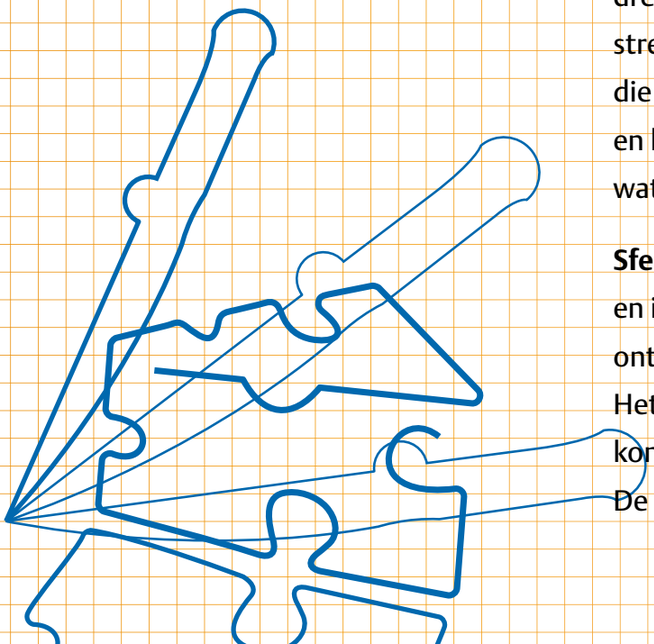
OPZET VAN HET STREEKSTATION

Een raam naast de ingang geeft uitzicht op de open keuken. Het bevordert het contact tussen de kok en de bezoeker. Wie toekijkt of ingaat op de uitnodiging, krijgt ongemerkt trek.

De Streekstation is een verademing voor de automobilist. De opzet van de winkel verrast de bezoeker. Door het zowel hoogkwalitatieve en rijke assortiment, als door het interieur. Opvallend zijn de natuurlijke materialen, de ruime opzet en het daglicht dat binnenstroomt. De ruimte straalt rust en kwaliteit uit. De diverse elementen zijn met elkaar in balans. Hoewel ze elk afzonderlijk niet direct de aandacht van de klant opeisen, geven ze wel een andere beleving dan in een gewone Regioshop. Daarbij wordt de boodschap van duurzaamheid en streekgevoel niet overdadig gecommuniceerd.

Het zelfstandige Streekstation wordt uitgelegd op pagina 7 tot 11,
de Regioshop vanaf deze pagina tot pagina 15.

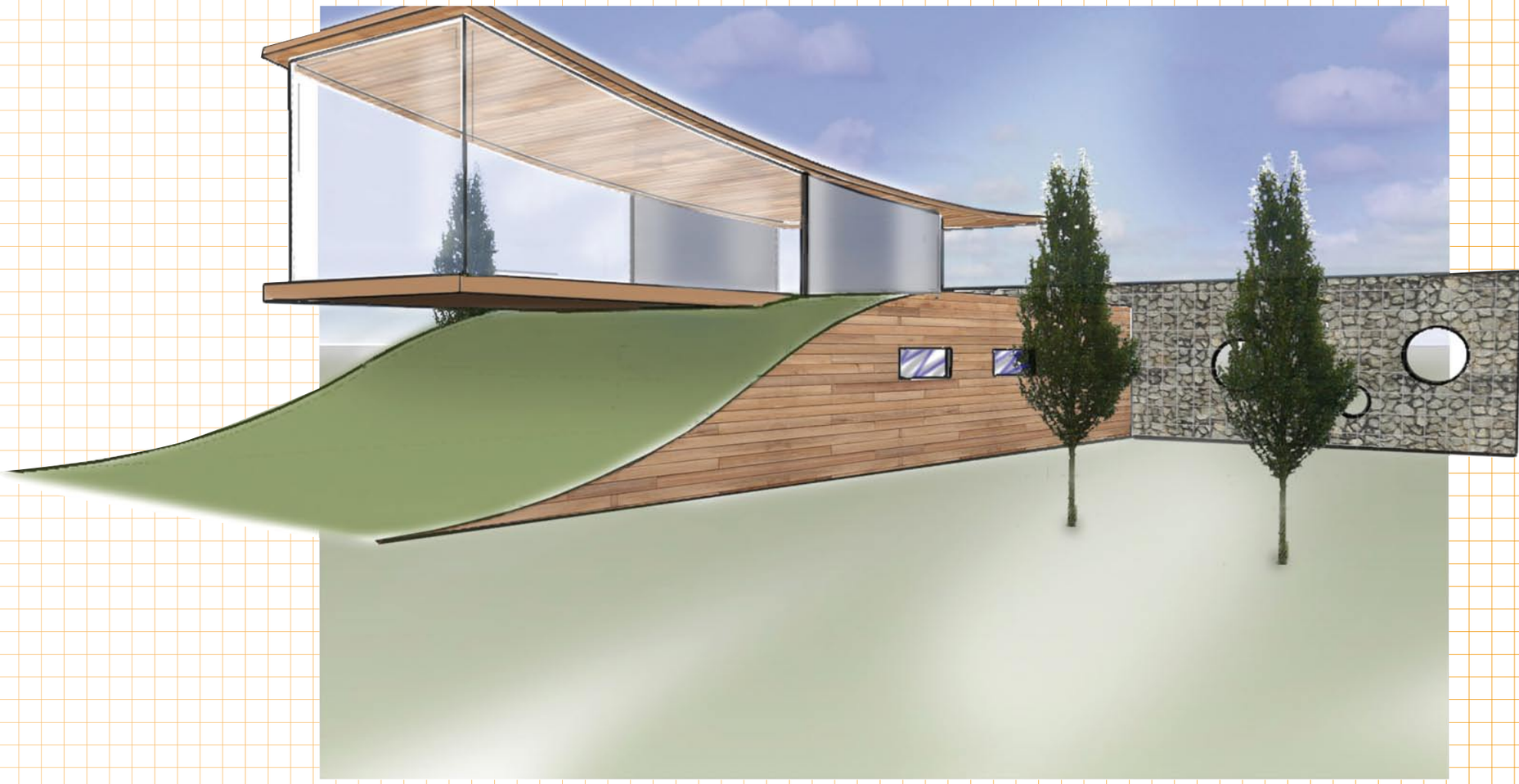
BELEVING IN HET EIGENSTANDIGE STREEKSTATION

Poort van snelweg naar het Streekstation. Het eigenstandige Streekstation vormt de scheiding tussen de kille wereld van de snelweg en de rust en kwaliteit van de natuurlijke omgeving. Deze drempel wordt gesymboliseerd door de licht transparant vormgegeven stenen muur, of door (ander) streekspecifiek bouwmateriaal. De bezoeker raakt nieuwsgierig door de sfeervolle ronde ramen, die in flarden een aantrekkelijke omgeving onthullen. Een poort leidt hem verder deze omgeving in en hij betreedt de natuurlijke wereld van het Streekstation. De beleving begint, zodra hij waarneemt wat er zich achter deze poort afspeelt.

Sfeer en interieur. Aan de andere kant van de stenen muur vallen de ruimte, het bijzondere ontwerp en interieurdesign direct op. De natuurlijke materialen en de grote glazen koepel in het restaurant ontgaan niemand. De koepel benadrukt de ruimte en de grote ramen zorgen voor veel daglicht. Het restaurant kijkt uit op de natuurlijke omgeving, weg van snelweg. Een sfeer van rust en kwaliteit komt de gast tegemoet. Het meubilair is zorgvuldig gekozen en vooral niet overdadig aanwezig. De beleving groeit op het moment dat de klant gerechten uit dezelfde streek ontdekt.

Met zorg ontworpen.

Achter de balie en kassa zorgt een twee meter groot beeld van de omgeving voor een extra accent. Dit beeld kan per seizoen wisselen.

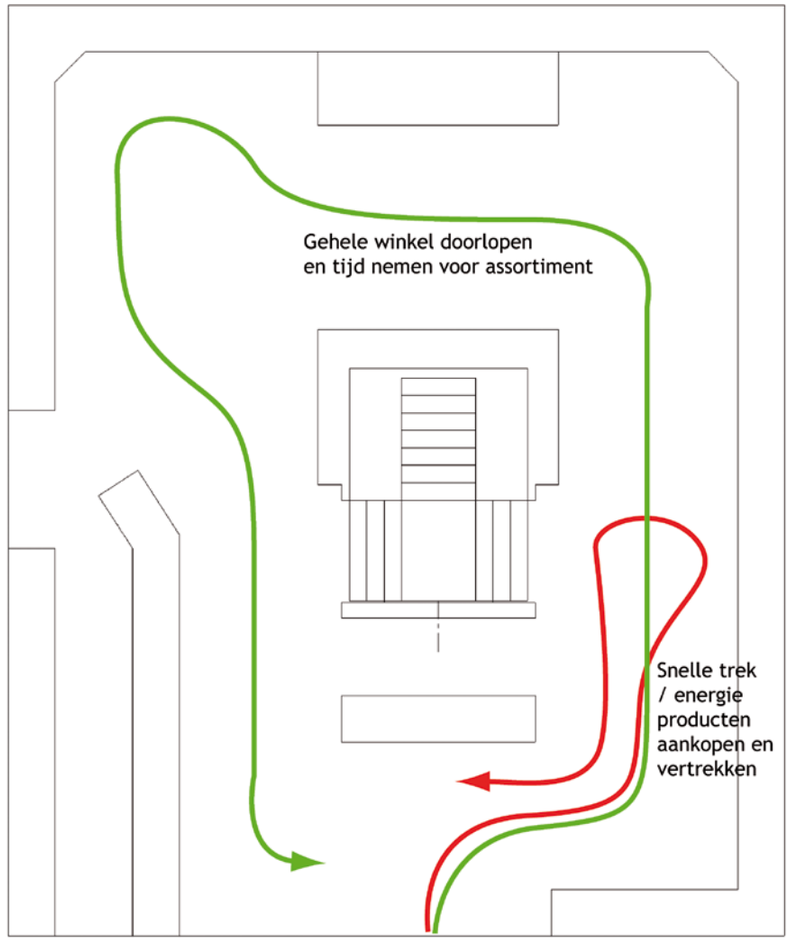

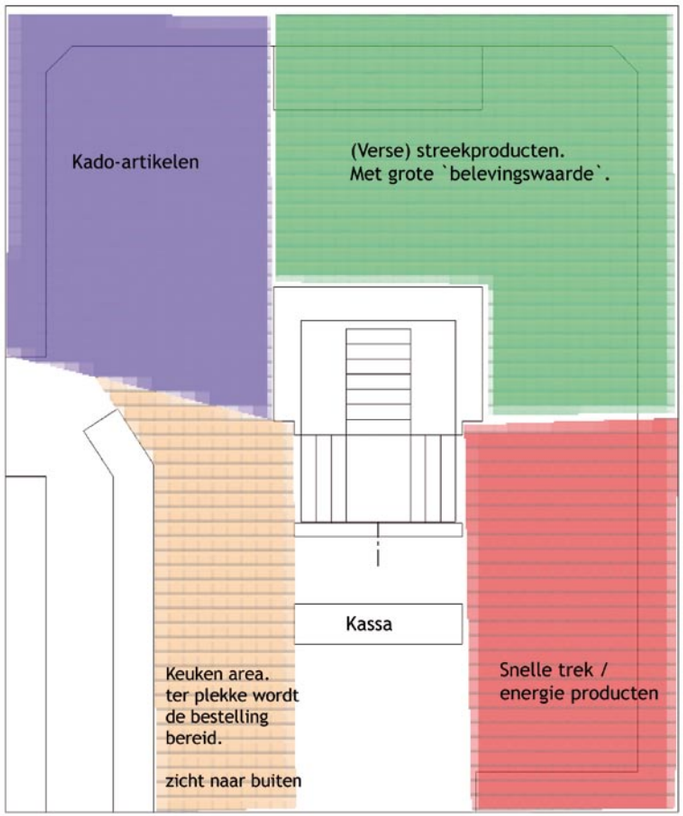

De producten staan op schappen, tegen een aantrekkelijke egale achterwand. Tegen de stenen muren zijn ze op de glazen schappen goed zichtbaar.

Achterin de winkel versmalt het loop-pad. De klant maakt er kennis met de (verse) producten uit de streek, aan-geboden in manden bijvoorbeeld van metaal. Accentverlichting is gericht op de producten, die uitnodigen tot on-derzoeken en leren kennen.

HET LOOPPAD, DE ROUTE DOOR HET STREEKSTATION

De entree. Bij binnenkomst maakt de klant direct contact met het bedienend personeel achter de balie. Links daarvan in de open keuken is de kok aan het werk. Hij is gekleed in een ambachtelijke outfit en zijn gerechten verspreiden heerlijke geuren. Wie haast heeft, vindt rechts van de balie het assortiment van de snel energiegevende producten, dat zowel traditionele als streekproducten omvat.

De vershoek met streekproducten. De bezoeker die meer tijd heeft, loopt verder naar de hoek met de (verse) streekproducten. Daar ervaart hij de échte beleving van streek en product. Een keuze maken is een waar genoegen.

De cadeauafdeling. De cadeauafdeling is bewust in de looproute meegenomen en bevindt zich naast de vershoek. Zo trekken ook deze producten de aandacht van de klant. Deze afdeling is flexibel in te delen, zodat er extra ruimte ontstaat voor eventuele aanbiedingen. De schappen kunnen anders worden opgehangen en de meubels kunnen bijvoorbeeld in het midden van de verkoopvloer worden geplaatst.

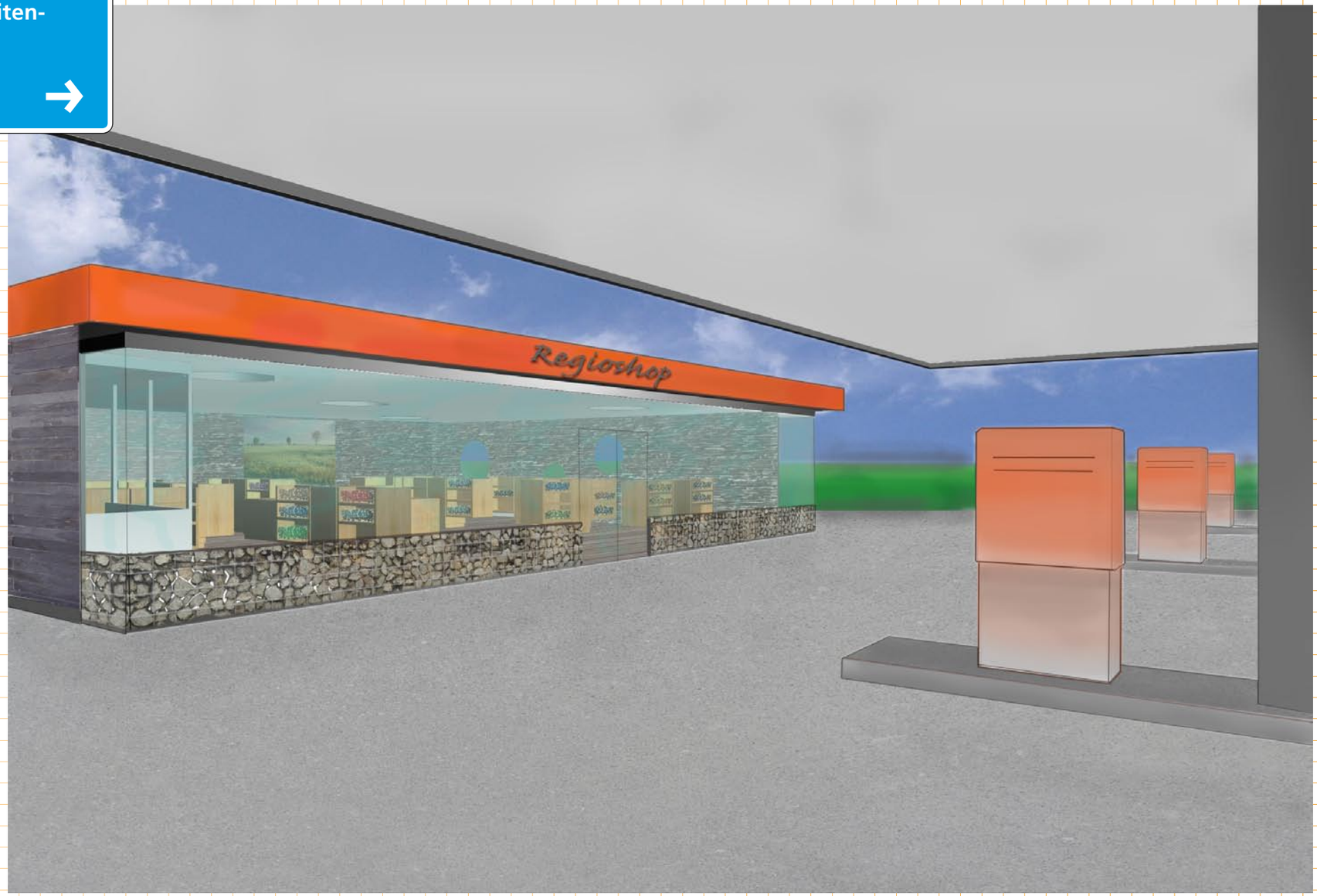
De keuken en de kok. Aan het einde van de looproute vindt de klant de keuken. Daar ervaart hij hoe prettig het is de verse producten die hij net heeft uitgezocht aan de kok toe te vertrouwen. Voor hem persoonlijk bereidt de kok er een heerlijk gerecht mee. Daarnaast bereidt hij ook ‘snacks’. De kok treedt daarbij tevens op als ambassadeur van het Streekstation. Hij gaat het gesprek aan met de klant, geeft handige tips en uitleg over de streekproducten.

Het restaurant. De klant rekent vervolgens af bij de balie en zoekt een gezellige plek in het sfeervol restaurant, waar hij volop kan genieten van het gerecht én het uitzicht op de streek. Dat is dé ultieme beleving van het Streekstation.

Het looppad in de routing heeft een verlaagd plafond. Zo wordt een intieme sfeer gecreëerd. De indirecte verlichting is gericht op het hogere plafond. Doordat het accent langs de hogere, lichtere wanden verlegd wordt, zijn de uitgestalde producten de aandachtstrekker.

Het daglicht stroomt door de koepels heen de Regioshop in en roept een buiten-gevoel op.

BELEVING IN DE REGIOSHOP

Het zelfstandige Streekstation wordt uitgelegd op pagina 7 tot 11,
de Regioshop vanaf deze pagina tot pagina 15.

De uitstraling. Weliswaar gelegen in een omgeving van benzinepompen en autoartikelen straalt de Regioshop eenzelfde sfeer uit als het Streekstation. De bijzondere indeling, de zorgvuldig gekozen materialen, in combinatie met het daglicht zorgen voor een natuurlijke ambiance. Dankzij de glazen muur en deur wordt de streekbeleving snel zichtbaar en toegankelijk. De Regioshop bezorgt de bezoeker een nieuwe ervaring.

De indeling en de looproute. De Regioshop heeft een andere looproute dan het Streekstation. De centrale plaats van de U-vormige balie valt meteen op. Dat is de plek waar de klant het streek-assortiment kan uitzoeken en verse versnaperingen en semi-maaltijden kan bestellen en afrekenen. Opvallend is ook de indeling van het totale assortiment: streekproducten separaat van de cadeau- en non food artikelen en geheel gescheiden van de diverse autoproducten.
Wie langskomt voor het standaard assortiment, kan terecht bij de toegankelijke kassa's. De klant wordt er snel geholpen en de kassa's veroorzaken nauwelijks oponthoud bij het afrekenen.

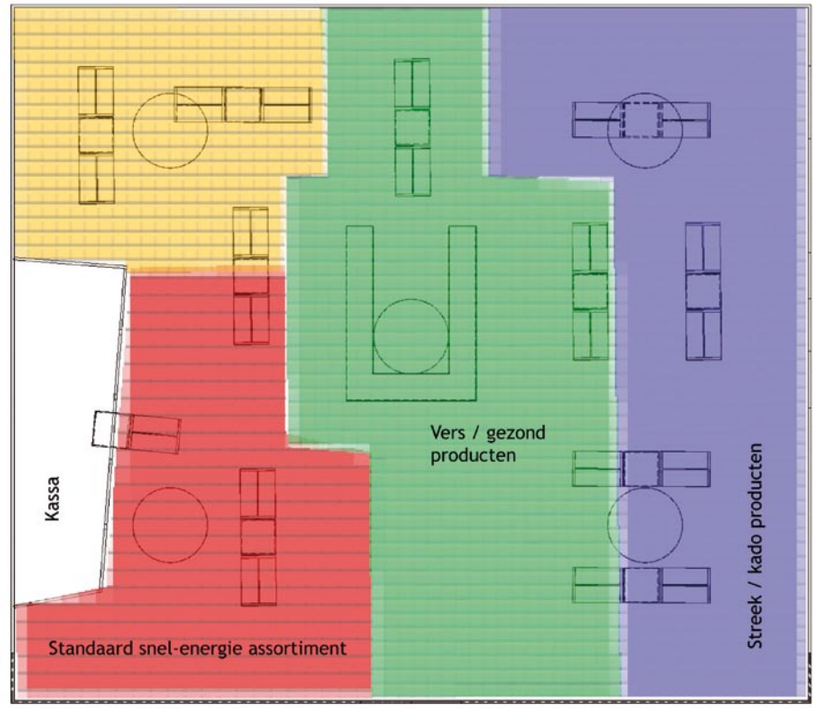
De combinatie van het glazen front en de natuursteen geeft de Regioshop een vriendelijker karakter. Het benadrukt boven-dien het natuurlijke karakter van het assortiment.

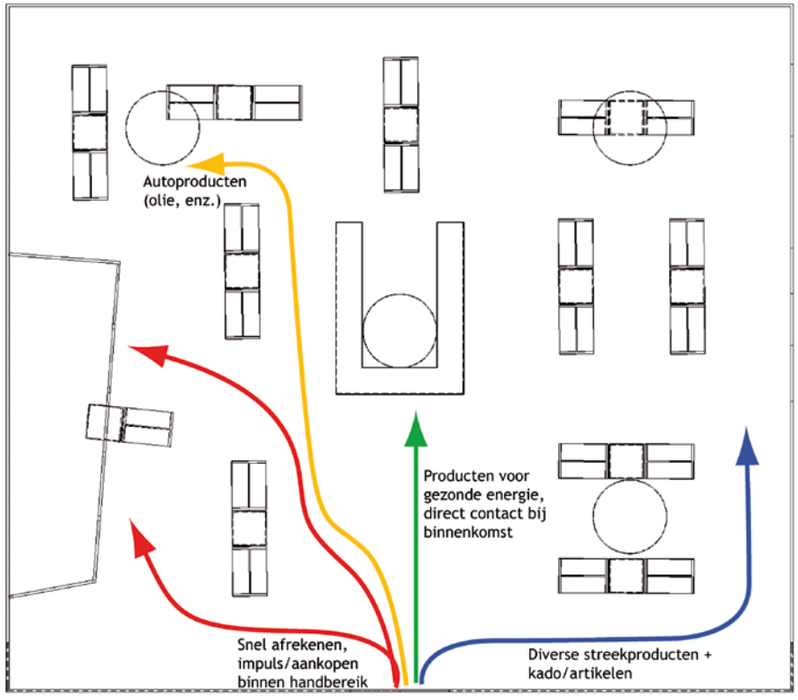

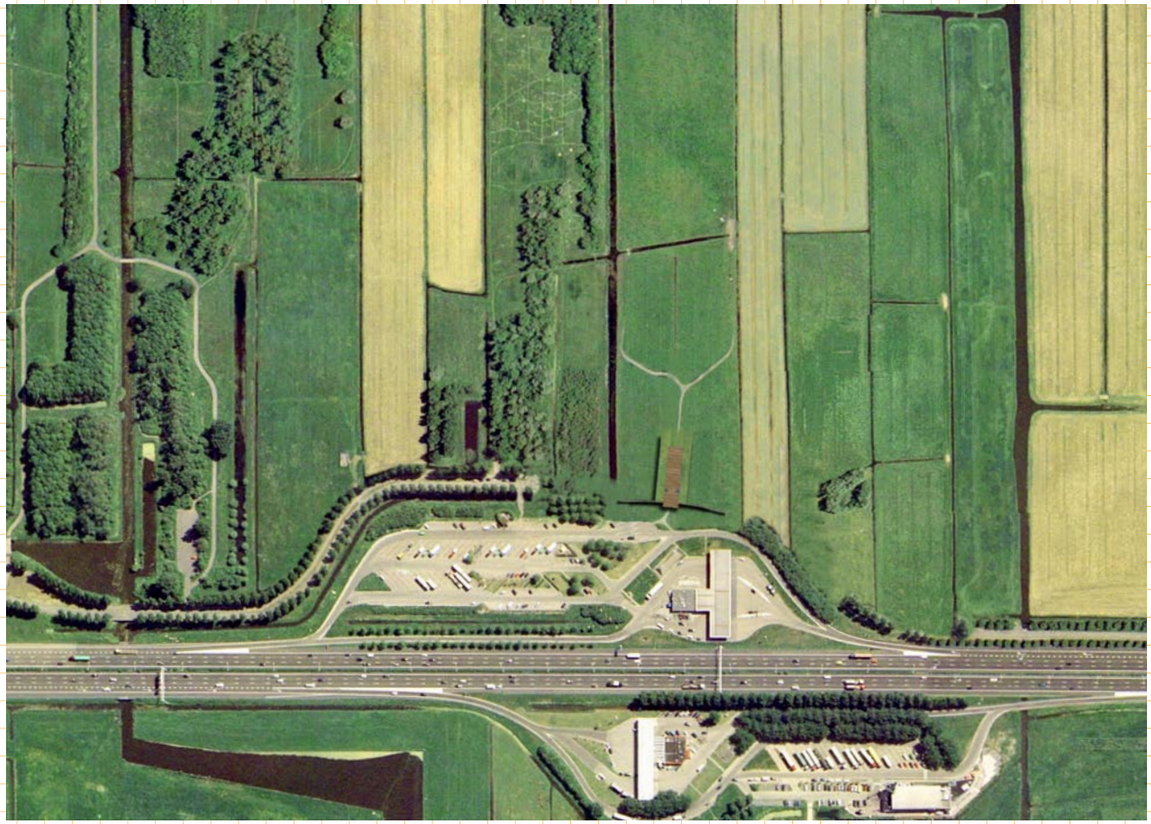
De wanden zijn bedekt met natuur-steen en de vloer is van hout.

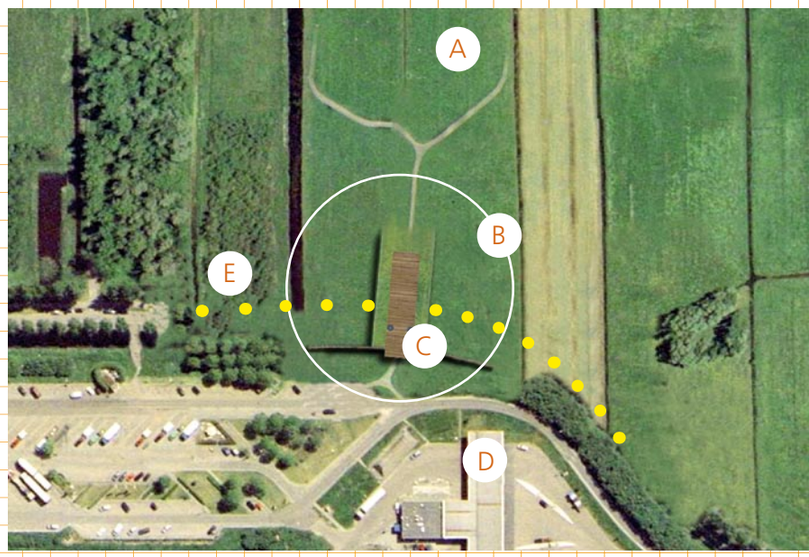
Frisse visuals accentueren streekuitstraling en kunnen de seizoenen versterken.

Verschillende grond-eigenaren gaan samen-werken.

Het Streekstation vormt de verbinding tussen snelweg en achterland.

A wandelweg naar Streekgebied
B Streekstation gebied
C ingang Streekstation
D tankstation
E grenslijn perceel

F uitkijkgebied

ASSORTIMENTEN BIJ ELKAAR BRENGEN

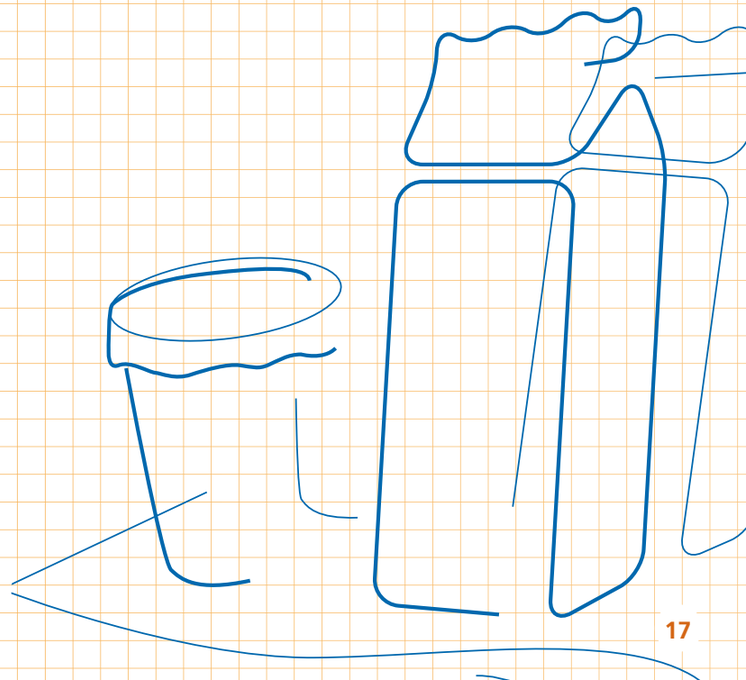
Van land naar klant. Streekproducten in het assortiment van de pompstations. Dat kan, maar het assortiment sluit niet direct op elkaar aan. Bij het pompstation staat de wens van de weggebruiker centraal: eigentijds, gemak en impulsaankopen. Het aanbod van streekproducten daarentegen appelleert aan traditionele boerderijverkoop en een klant die bewust kiest voor authentiek, vers en nostalgisch. Daarnaast is het huidige aanbod streekproducten te beperkt. Het pompstation voert immers een breed assortiment, gericht op alle behoeften van de snelle weggebruikers.

Assortiment uitbreiden. →

De uitdaging. Streekproducten ontwikkelen die passen in het assortiment van het pompstation. Door te investeren in innovatie van streekeigen producten en verbreding van het assortiment. Door streekproducten op een vernieuwende manier te verwerken. En door te werken aan een innovatieve uitstraling van de verpakking. Dat creëert kansen.

Innovatie van product, verwerking en verpakking.

← ↑ →

De aandacht voor lokale aanvoer.

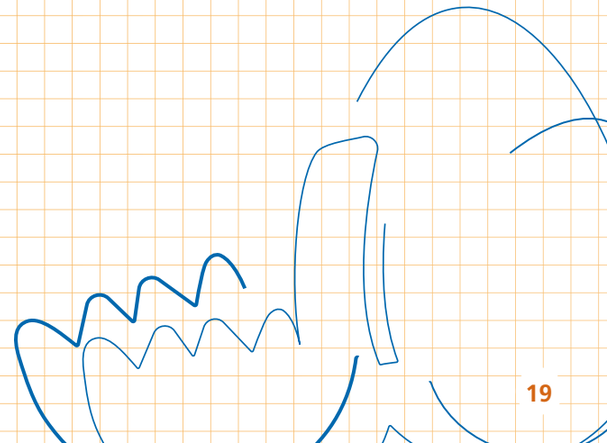
LOGISTIEK: KANSEN EN AANDACHTSPUNTEN

Logistiek concept. Verspreiding via een netwerk van filialen. Verkooppunten met een voorspelbaar assortiment dat in de tijd weinig verandert. Dat zou een optimale invulling zijn van het concept pompstations met streekproducten. Zo worden logistieke schaalvoordelen benut. Zo kan de herkenbaarheid in de markt het snelst groeien.

Flexibiliteit als pluspunt. Wie het streekgebonden concept wil uitwerken, moet wel rekening houden met een wisselende, soms beperkte lokale aanvoer. Want vaak is de aanvoer van streekproducten onderhevig aan seizoenen en het weer. Om het concept tot een succes te maken, is dus flexibiliteit nodig. Maar ook dat biedt kansen. Verras de snelweggebruiker met lokale alternatieven voor de bekende productgroepen. De verrassing blijft als op andere verkooppunten diezelfde productgroep op een andere manier is samengesteld.

Aanvoer als randvoorwaarde. Uiteraard vereist het concept een continue aanvoer van streekproducten naar een pompstation of een netwerk van verkooppunten. Werken met specifieke leveringsschema's is dus een must. Telen op afspraak een vereiste.

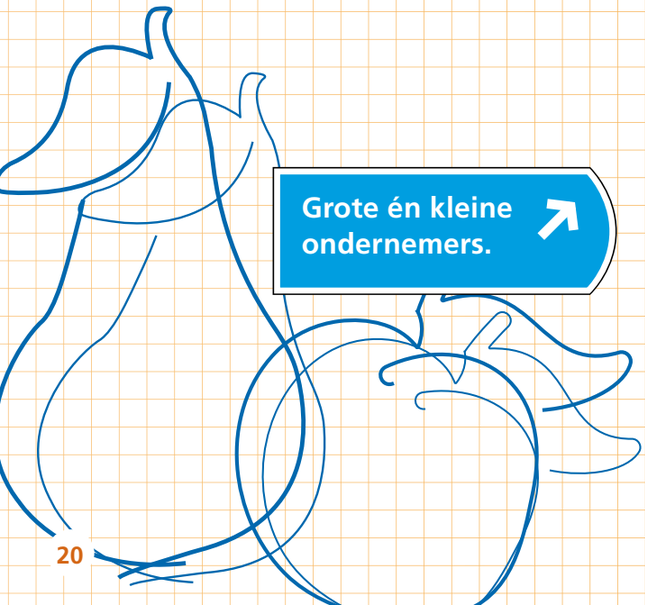

GROTE EN KLEINERE ONDERNEMERS IN ÉÉN KETEN

Diversiteit in ondernemerschap. Het concept tot een succes maken ligt in handen van partijen met een sterk uiteenlopende achtergrond. Exploitanten van pompshops zijn anders georganiseerd dan streekproducenten. Grote (multinationale) ondernemingen tegenover kleinschalige bedrijven. Verschillende werknemers met ieder een eigen functie, bijvoorbeeld inkoop of logistiek, tegenover één ondernemer die vaak meerdere werkzaamheden onder zijn hoede heeft. Centrale aansturing vanuit het hoofdkantoor en decentrale uitvoering in een pompshop tegenover alles in één hand. Die diversiteit vraagt in de ketensamenwerking extra aandacht.

Invulling ketensamenwerking. Ondernemend samenwerken om een kansrijk concept uit te werken. Ondanks diversiteit dezelfde taal spreken. Een taal van initiatief, afstemmen, innovatief denken, vernieuwen en bouwen aan succes.

GEZOCHT: BETROKKEN, DESKUNDIGE PARTNERS

Partners die meedenken. Van het concept Streekstation een succes maken kan alleen in samenwerking met verschillende partijen. Zij zijn betrokken en hebben de nodige expertise. Zij zien de uitdaging van een nieuw, innovatief concept en durven die aangaan. Zij zien het belang van een groter kwaliteitsaanbod langs de snelweg en willen de kwaliteit van het landschap langs de snelweg behouden.

Wie we zoeken.

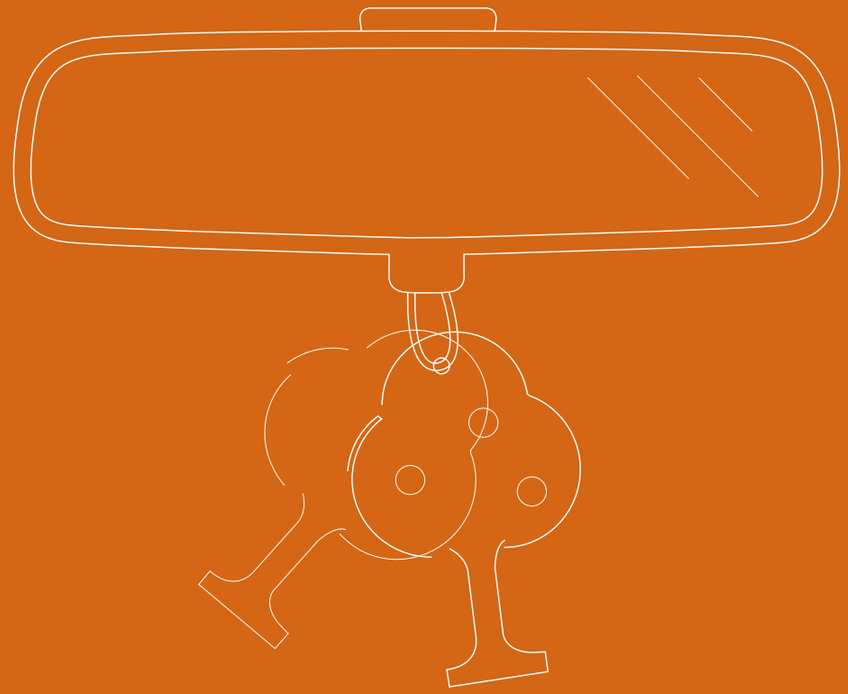
- Lokale producenten die zich uitgedaagd voelen nieuwe klanten te vinden voor hun producten, nieuwe toepassingen te bedenken, nieuwe afspraken te maken met verwerkers en distributeurs, om het Streekstation tot een succes te maken.
- Lokale producenten die de uitdaging aangaan nieuwe klanten te werven, nieuwe toepassingen te bedenken en nieuwe markten willen aanboren door innovatief samen te werken met distributeurs en verwerkers.
- Exploitanten van pompstations die het kwaliteitsaanbod willen verbeteren, die willen investeren in de kwaliteit van het omliggende gebied en daartoe nadrukkelijk de samenwerking zoeken met lokale producenten.
- Ondernemende bestuurders die het concept delen en hierin willen én kunnen investeren, soms tot over de grenzen van de bestaande kaders. Bijvoorbeeld om per verzorgingsplaats meerdere exploitanten toe te laten. Zodat naast pomphouder ook de streekwinkel exploitant kan opereren en naast oliemaatschappij ook een topkok.
- Logistieke dienstverleners die op een efficiënte, georganiseerde manier kunnen inspelen op een kleinschalig en wisselend lokaal aanbod én gaan voor kwaliteit van toplocaties langs de snelweg.
- Voedselverwerkers, cateraars en topkoks die hun kansen langs snelweg zien en letterlijk bij elkaar in de keuken willen kijken om nieuwe, innovatieve streekproducten te bedenken, te bereiden en te verwerken.
- Snelweggebruikers die eens een keertje wat anders willen dan een hamburger met friet of een broodje kroket, die willen genieten terwijl ze onderweg zijn, voor wie reizen niet louter een verplaatsing is maar een avontuur op zich.
- Snelweggebruikers die trek hebben in beter en gezond, ook langs de snelweg willen genieten en zoeken naar rust, sfeer en beleving. Voor wie reizen niet alleen verplaatsen is, maar ook een ontdekking!

MET DANK AAN

De deelnemers van het ontwerpatelier ‘Wegen naar het Streekstation’, 22 mei 2007:

Eric van Veluwen (Landgoed Rhederoord)
Vic van Beijnum
Maarten Rijninks (NatuurvoedingsWinkelOrganisatie)
Gert Jan Jansen (Hof van Twello)
Rene de Bruin (SPN)
Leo van Ruijven (TOTAL)
Marije Hoogstraten (routeontwerp.nl)
Henk Klijn (Kruidenier Foodservices)
Jan-Willem Grievink (Food Service Instituut Nederland)
Lex van Nek
Leo Maas (Pharos kennisuitwisseling)
Dick Veerman (foodlog.nl)
Erik op ten Berg (COCD)

Colofon

Dit schetsboek is in opdracht van InnovatieNetwerk opgesteld door:

Hiske Ridder
hiske.ridder@wur.nl (06 42795583)
Jan Willem van der Schans
jan-willem.vanderschans@wur.nl

LEI WAGENINGEN UR

Projectleider InnovatieNetwerk
Hans Rutten (06 48131217)

De activiteit valt binnen het thema Gezonde Samenleving.

Ontwerp
C-Hay!

InnovatieNetwerk
Grensverleggend in Agro en Groen

Postbus 19197
3501 DD Utrecht
tel.: 070 378 56 53
internet: www.innovatienetwerk.org

Overname van tekstdelen is toegestaan, mits met bronvermelding.